

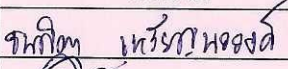

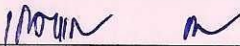
โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่
หมายเลขเอกสาร WI - NUR๐๒ - ๐๑๒ จำนวนหน้าทั้งหมด ๖ หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน		๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน		๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน		๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - NUR๐๒-๐๑๒
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ : ๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖	หน้า ๑/๖
เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่			

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการให้บริการของคลินิกนมแม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ขอบเขต

ในการบริการส่งเสริม สนับสนุนและปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทั้งที่อยู่ในโรงพยาบาลและจำหน่ายกลับบ้านแล้ว ให้สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้สำเร็จ โดยมีการสอน สาธิต ฝึกปฏิบัติ การประเมินผลและการติดตามผลรวมทั้งให้คำปรึกษาปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. นอกเวลาราชการ โดยไม่เว้นวันหยุดราชการ

๓. นิยามศัพท์

๓.๑ การให้คำปรึกษา หมายถึงกระบวนการช่วยเหลือที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ที่ผู้ให้การปรึกษาดัดสันใจ และเรียนรู้จัดการเอื้ออำนวยให้ผู้รับบริการเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาและใช้ศักยภาพของตนเองในการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆด้วยตนเอง

๓.๒ การช่วยเหลือแม่ในทางปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการในการช่วยเหลือแม่ให้นมแม่ได้สำเร็จโดยใช้การสอนความรู้ต่างๆ ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การสาธิตและฝึกปฏิบัติ การสื่อสารที่สั้นกระชับและเข้าใจง่ายและการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัว

๓.๓ การประเมินผล หมายถึง การติดตามผลสำเร็จทุกขั้นตอนในด้านการปฏิบัติอย่างถูกวิธีของแม่และลูกทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

๓.๔ การนัดหมายผู้รับบริการ หมายถึงการนัดผู้รับบริการให้มาคลินิกนมแม่อีกครั้ง เพื่อมารับบริการตามลักษณะของปัญหา จนจบกระบวนการ หลังจากนั้นติดตามต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อให้ลูกได้รับน้ำนมแม่อย่างเต็มคราบ ๖ เดือนและนานที่สุด หลังจากจำหน่ายกลับบ้านโดยมีใบนัด ระบุวัน เวลาและสถานที่และการเตรียมตัว (ถ้ามี)

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๑ เป็นผู้ปฏิบัติในการพยาบาลตามแผนการรักษาและตามกระบวนการพยาบาล โดยมีการสอน สาธิตและฝึกปฏิบัติรวมทั้งให้คำปรึกษาปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ และดำเนินการเบิกพัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือแพทย์ ให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นในการบริการของผู้ป่วย

๔.๒ พนักงานทั่วไปประจำคลินิกนมแม่ทำความสะอาดทั่วไปและปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - NUR๐๒ - ๐๑๒
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ : ๐๓ มิ.ย. ๒๕๖๖	หน้า ๒/๖
เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่			

๕. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๕.๑ ปทุมแก้ว (Breast cup)
- ๕.๒ ที่ดึงหัวนม (Nipple puller)
- ๕.๓ เครื่องบีบน้ำนม (Breast pump)
- ๕.๔ ตู้กดเต้านมจำลอง
- ๕.๕ เต้านมปลอมเสมือนจริง
- ๕.๖ ที่ประคบเต้านมสมุนไพร
- ๕.๗ หมอนรองตัวทารก
- ๕.๘ ผ้าเปลี่ยนของมารดา
- ๕.๙ แก้วน้ำ
- ๕.๑๐ เครื่องชั่งน้ำหนัก
- ๕.๑๑ แผ่นผ้าความรู้
- ๕.๑๒ แบบประเมินทารกและมารดา

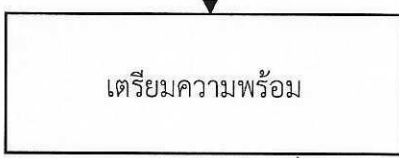
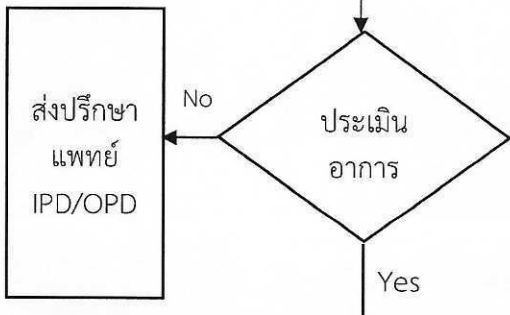
เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		พยาบาลรับข้อมูลจากหน่วยงานที่จะส่งปรึกษาผู้ป่วยและแจ้งพนักงานทั่วไปเตรียมความพร้อมอุปกรณ์ทางการแพทย์และเตรียมรับผู้รับบริการ	
พนักงานทั่วไป		จัดเตรียมสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น ที่ตั้งหัวนม แก้วป้อนนม อุปกรณ์ประคบเต้านม เครื่องบีบน้ำนมหมอนรองตัวทารก เสื้อผ้าสำหรับเปลี่ยนของมารดา และแก้วน้ำดื่ม ของใช้สำหรับทารก เช่น สำลี ผ้าต่างๆ ให้พร้อมในการพยาบาล	
		<ul style="list-style-type: none"> - ชักประวัติ ตรวจร่างกายสำรวจอารมณ์ จิตใจและวิธีการจัดทำให้นมแม่ - ตรวจร่างกายมารดา ว่ามีภาวะหัวนมผิดปกติหรือไม่ตรวจเต้านม หากมีภาวะเต้านมคัดตึง หัวนมเจ็บแตก สันเกตการณ์จัดทำให้นมแม่ ท่อน้ำนมอุดตัน เต้านมอักเสบ เต้านมเป็นฝีหรือมีปัญหาให้นมน้อย - ตรวจทารกว่ามีพังผืดหรือไม่ - ชั่งน้ำหนักทารกทดสอบ เพื่อสามารถประเมินการได้รับนมแม่ - วางแผนในการให้คำปรึกษาตามกระบวนการ ให้คำปรึกษาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ - แจ้งระยะเวลาในการพยาบาล - แจ้งแผนการพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (Communication skills) - พื้นฐานการให้คำปรึกษา

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๒ - ๐๑๒

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมการเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : ๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖

หน้า
๔/๖

เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">การวางแผนการพยาบาล</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พยาบาลแจ้งให้มารดาได้รับทราบปัญหาที่ตรวจพบและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา - แจ้งขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาและการช่วยเหลือที่จะได้รับ 	
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ส่ง ปรึกษา แพทย์</div> <p style="text-align: center;">← NO</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ให้การรักษา พยาบาล</div> <p style="text-align: center;">Yes ↓</p>	<p>การให้คำปรึกษา พยาบาลต้องให้คำปรึกษาปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามหลักการให้คำปรึกษา มี ๔ ขั้นตอน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับฟัง (Listening) - การเรียนรู้ (Learning) - การสร้างความมั่นใจในตัวเอง (Building confidence) - การส่งเสริมสนับสนุน (Giving support) <p>การช่วยเหลือแม่ในทางปฏิบัติ พยาบาลให้การช่วยเหลือแม่ – ลูกตามกระบวนการพยาบาลและดูแลให้ได้รับการพยาบาลครบถ้วนตามแผนการรักษาและดำเนินการเฝ้าระวังการติดเชื้อในผู้ป่วยทุกราย ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติงานเรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้การส่งเสริมสนับสนุนเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ตามแนวทางปฏิบัติในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังนี้ - ภาวะหวั่นผิดปกติ - ตรวจเต้านมหากมีภาวะเจ็บคัดตึง - หวั่นมเจ็บแตก - สังเกตการณ์จัดทำให้นมแม่ 	

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๒ - ๐๑๒

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : ๐๓ มิ.ค. ๒๕๖๖

หน้า
๕/๖

เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
		<p>ท่อน้ำนมอุดตัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เต้านมอักเสบ - เต้านมเป็นฝี - มีปัญหาน้ำนมน้อย - บีบเก็บน้ำนมจากเต้าด้วยมือ <p>การประเมินผล</p> <p>๑. การประเมินผลพยาบาลต้องประเมินผลการช่วยเหลือแม่ลูกเป็นระยะตลอดเวลาที่ช่วยเหลือโดยสังเกตจากสีหน้า ท่าทาง อารมณ์และการแสดงออก ถึงความเข้าใจและการปฏิบัติที่ถูกต้อง</p> <p>๒. บันทึกข้อมูลผู้ป่วยเกี่ยวกับอาการ ปัญหา การพยาบาลและผลการพยาบาลที่ได้ให้กับผู้ป่วย ในใบบันทึก Progress note และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแผนการรักษา เอกสารต่างๆ ในคอมพิวเตอร์และสมุดทะเบียนทุกราย</p>	
	 <p>จำหน่าย</p>	<p>การจำหน่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยาบาลให้คำแนะนำกรณีที่มีผู้บริการเสร็จสิ้นกระบวนการดูแล แจ้งวันนัดติดตามผล โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการเตรียมตัวเพื่อมารับบริการครั้งต่อไป หากมีข้อสงสัยสามารถติดต่อได้ที่เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๐-๙๖๕๙๒๕๘ และให้ใบนัดกรณีต้องกลับมาให้การรักษาพยาบาลซ้ำ แจกเอกสารแผ่นพับ การปฏิบัติ เช่น การจัดทำอุ้ม การบีบเก็บน้ำนม สมนไพร เพิ่มน้ำนม 	

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๒ - ๐๑๒

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : ...ด.ต...ร.ค...๒๕๖๖

หน้า
๖/๖

เรื่อง การบริการในคลินิกนมแม่

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
		วิธีการดูแลทารกและการแก้ไขปัญหาที่พบบ่อยลงคอมพิวเตอร์ บันทึกอาการและการพยาบาล เมื่อสิ้นสุดกระบวนการทุกราย (ถ้าเป็นผู้ป่วยนอกส่งไปชำระค่าบริการตามสิทธิ แต่ถ้าเป็นผู้ป่วยในส่งกลับหอผู้ป่วย)	

๗. เอกสารอ้างอิง

- ๗.๑ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องวิธีการบีบเก็บน้ำนมจากเต้าด้วยมือ
- ๗.๒ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการดูแลเต้านมคัดตึง
- ๗.๓ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการแก้ปัญหาหัวนม
- ๗.๔ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันหัวนมเจ็บและแตก
- ๗.๕ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการจัดทำให้นม
- ๗.๖ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาท่อน้ำนมอุดตัน
- ๗.๗ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันภาวะเต้านมอักเสบ
- ๗.๘ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะเต้านมเป็นฝี
- ๗.๙ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันปัญหาน้ำนมน้อย
- ๗.๑๐ <http://ns.mahidol.ac.th>>การสื่อสารการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (Communication skills)
- ๗.๑๑ พื้นฐานการให้คำปรึกษา บทที่ ๖ ผู้แต่ง : รศ.ดร. ศิริบุรณีย์ สายโกสมุข ปีที่พิมพ์ : พิมพ์ครั้งที่ ๑๔ ก.ย. ๒๕๖๑ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๘. บันทึก

- สมุดลงทะเบียน

